

KIVONAT
NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
2011. SZEPTEMBER 29-ÉN MEGTARTOTT
MUNKATERV SZERINTI TESTÜLETI ÜLÉS JEGYZŐKÖNYVÉBŐL

**NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
132 /2011. (IX. 29.)**

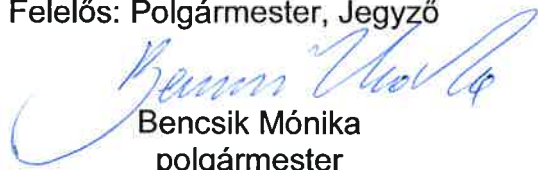
HATÁROZATA

Tárgy: Döntés a Kispatak Óvoda 2010/2011. nevelési évre vonatkozó beszámolójának elfogadásáról

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Kispatak Óvoda 2010/2011. nevelési évre vonatkozó beszámolóját elfogadja a melléklet szerinti tartalommal.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester, Jegyző

Bencsik Mónika
polgármester

Tóthné Pataki Csilla
jegyző

**A Képviselő-testület fenti határozatát a jelenlévő 8 képviselő
8 igen szavazata mellett fogadta el.**

KISPATÁK ÓVODA
2094 Nagykovácsi, Kaszáló utca 16-18.
Tel., fax: 06-26/355-607
OM azonosító: 032939

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata
Bencsik Mónika Polgármester Asszony részére

Tárgy: A Kispatak Óvoda 2010-2011. nevelési év szakmai beszámolója

Tisztelt Polgármester Asszony!

Mellékelten küldöm a Nagykovácsi Kispatak Óvoda beszámolóját a 2010-2011. nevelési év tevékenységéről, szakmai tapasztalatairól.

A beszámoló elfogadása a nevelőtestület jogkörébe tartozik, ami 2011. szeptember 15. napján megtörtént. Az elfogadásról szóló aláírások másolatát csatolom, eleget téve a Köznevelési törvény 57. §. (1) d) pontjában előírt elvárásnak.

Kérem szíves közreműködését a Képviselő-testület elé való terjesztésben, az elfogadás érdekében.

Intézkedését előre is köszönöm.

Nagykovácsi, 2011. szeptember 15.

Köszönettel:

Kiszelné Mohos Katalin
óvodavezető

KISPATAK ÓVODA
2094 Nagykovácsi, Kaszáló utca 16-18.
Tel., fax: 06-26/355-607
OM azonosító: 032939

BESZÁMOLÓ
A KISPATAK ÓVODA
2010-2011. NEVELÉSI ÉV
NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁJÁRÓL

2011. szeptember 12.

A beszámolót készítette:

Kiszelné Mohos Katalin
óvodavezető

1. A szakmai munka értékelése

1.1 Alaptevékenység

A Kispatlak Óvoda az alábbi alaptevékenységeket látja el:

- 851011 Alapfokú oktatást megelőző nevelés
- 851012 Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése
- 562912 Óvodai intézményi étkeztetés

1.2 Helyi nevelési program

Intézményünk pedagógusai és munkatársai 2010. szeptember 1-e óta dolgoznak, nevelnek „**A TERMÉSZET ÚTJAIN TERMÉSZETES NEVELÉSSSEL**” c. helyi nevelési program alapján, melyet a **helyi lehetőségekre támaszkodó, integráló, innovatív, nyitott programként** jellemezhetünk leginkább. Programunkat ötvöztük a TÁMOP 3.1.4 pályázat során elsajátított kompetencia alapú nevelés pozitív elemeivel, beépítve azt valamennyi óvodai csoportunk nevelő-fejlesztő munkájába.

1.2.1 „Zöld óvoda”

Nevelési programunk szellemiségét áthatja a környezettudatos szemléletmód megalapozására való törekvés. Ennek eredményeként a 2010-2011. nevelési évben óvodánk **pályázat útján 3 évre elnyerte a „Zöld óvoda” címet**, melynek folyamatos megtartása érdekében új kötelezettségek hárulnak ránk. A többletfeladatokat minden pedagógusunk tudatosan vállalja, mivel tudjuk, hogy a lakókörnyezetünkben található természeti kincsek megbecsülése, óvása természetes része kell, hogy legyen életünknek, hiszen a ma gyermekei lesznek a jövő felnőttei, akiknek hozzáállása, életvitele a záloga annak, hogy megőrizhessük értékeinket. (A „Zöld óvoda” kritériumrendszere, melynek a cím megtartása érdekében 80 %-ban meg kell felelnie óvodánkunk a 6. sz. mellékletben olvasható)

1.3 Humánerőforrás

A fenntartó az alapító okiratban meghatározott feladatellátáshoz szükséges kötelező személyi erőforrásokat biztosítja.

Valamennyi dolgozónkról elmondható, hogy a gyermekekért végzett közös munkában aktív, munkakörüknek megfelelő, segítőkész szerepet vállalnak, és hozzájárulnak óvodai nevelésünk eredményességéhez. Ezúton is köszönöm valamennyi kollégám sok nehézséget takaró munkáját.

1.3.1 Pedagógusok

Intézményünk a 2010-2011. nevelési évben az új óvoda megnyitásával 8 csoportról (7 normál csoport + 1 szükségcsoport) **11 óvodai csoportra bővült** (30 fő/csoport). A kibővült feladatellátás személyi feltételei a 2010-2011. nevelési évben is minden tekintetben megfeleltek a törvényi előírásoknak a nevelési program minőségi megvalósításához.

A nevelési évet 16 régi, 5 új, egy nyugdíj mellett átmenetileg dolgozó és egy GYES-ről visszatérő óvodapedagógussal indítottuk. Sajnos az új kollégák közül két pedagógusnak nem sikerült azonosulnia helyi nevelési programunk gondolatrendszerével, sem megfelelni a

magas szakmai elvárásoknak, ezért határozott idejű munkaviszonyuk nem került meghosszabbításra. A GYES-ről visszatérő és a két új pályakezdő kolléganőnek sikerült gyorsan és zökkenőmentesen beilleszkednie az óvodai közösségbe, valamint azonosulnia új helyi nevelési programunkkal.

A nevelőtestületet a 2010-2011. nevelési évben **1 fő szakirányú végzettségű, szakvizsgázott vezető óvodapedagógus, 17 fő felsőfokú végzettségű óvodapedagógus** (akik közül 7 szakvizsgával is rendelkezik), **1 fő szakirányú főiskolai hallgató, 2 fő szakirányú szakközépiskolai végzettségű óvodapedagógus és 1 fő főállású gyógypedagógus alkotta.**

Az **óvodapedagógusok** szakmai feladatai rendkívül komplexek. Alapvető feladatuk a rá bízott gyermekek nevelése, testi épségének megóvása, erkölcsi védelme és a gyermekek személyiségének sokrétű fejlesztése, képességeiknek kibontakoztatása. Az óvodai élet tevékenységi formáit (játék, mese, vers, ének-zene, képalkotás, kézimunka, környezet tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatok szerzése), naponta változatosan és színesen alkalmazzák, segítik a gyermekek tanulási tevékenységét. Irányítják, megfigyelik, elemzik és értékelik a gyermekek tevékenységét, a gyermeki személyiség fejlődési vonalát. Mindezek mellett elvégzik az egyre növekvő adminisztrációs kötelezettségeket is. Kötelező óraszámukon (32 óra/hét) felül szülői értekezleteket szerveznek, fogadóórákat tartanak, munkaközösségi összejöveteleken vesznek részt, részt vállalnak pályázatiírásban, különböző rendezvények, óvodai ünnepélyek megszervezésében, községi ünnepségeken való fellépéseken, valamint a gyermekvédelmi munkában. Ezen feladatok összessége az óvodapedagógusok tekintetében rendszerint meghaladja a heti 40 órát.

Intézményünkben a korábbi évekhez képest nagy hiányt pótol a már három éve tevékenykedő **gyógypedagógus** munkája, mivel gyakori a pszichés zavarokkal, magatartási, beilleszkedési problémával, valamint a megismerő funkciók rendellenességével küzdő gyermek. **Rendszeres fejlesztésre óvodásaink 16 %-a szorult.**

Az a tapasztalatunk, hogy a magatartási és pszichés zavarokkal, illetve mentális lemaradással küzdő gyermekeket hiába küldi el óvodánk a megfelelő képességvizsgálatokra, a szakértői bizottság nem kíván állást foglalni a gyermek sajátos nevelési igényét illetően iskolakezdés előtt. Ezért gyakran fordul elő, hogy az óvodában 3-4 éven át komoly nehézségek árán nevelt és fejlesztett gyermek csak iskolás korára kapja meg az SNI státuszt, amivel az emelt normatíva jár, pedig a probléma és az igény a sajátos nevelésre egész óvodás korában is fennállt.

Fejlesztő gyógypedagógusunk alkalmazza a pedagógiai körökben méltán elismert **DIFER (Diagnosztikai Fejlődésvizsgáló Rendszer) mérési módszert.** A rendszer célja és funkciója, hogy segítse az eredményes iskolakezdést, illetve feltárja az esetlegesen várható nehézségeket. Megbízható iskolakezdési szűrést tesz lehetővé. **A DIFER mérést az óvodások 35 %-ánál végezte el** a fejlesztő gyógypedagógus, elsősorban a tanköteles korú gyermekek körében, részben pedig a középső csoportos gyerekek körében.

A fejlesztő gyógypedagógus alkalmazásával mind a szülők, mind az óvodapedagógusok elégedettsége növekedett, valamint a gyerekek iskolára való készülsége pozitív irányban változott.

A logopédiai státusz a 2009/2010. nevelési évtől kezdődően megszűnt, de az alapellátás feladatai közé tartozó logopédiai feladatokat a Hunyadi Mátyás Német Nemzetiségi Általános és Művészeti Alapiskola Pedagógiai Szakszolgálatának **utazó gyógypedagógusai** látják el a fenntartó támogatásával.

A szakszolgálat logopédusai a 2010/2011. nevelési évben 22 kötelező óraszámban valamint heti 4 túlórában **61 logopédiai fejlesztésre szoruló gyermeket láttak el (19 %).** A

beszédhibával, beszédindítási és beszédértési nehézséggel küszködő gyermekek fejlesztése mellett dyslexia szűrést és prevenciót is végeztek.

Szintén a fent említett szakszolgálat keretében heti egy alkalommal gyógytestnevelés is biztosított volt az óvoda gyermekorvosa által kiszűrt gyermekek részére. **Gyógytestnevelésen az óvodás gyermekek 17 %-a vett részt.**

1.3.2 A humánerőforrás fejlesztése intézményünkben

Sajnos a 2010. évi költségvetési törvény – ellentétben a korábbi évekkel – nem tartalmazott pedagógus továbbképzésre és szakvizsgára támogatást, pedig pedagógusaink **szakmai tudásának fejlesztését** a 277/1997. Kormányrendelet alapján garantálnia kell intézményünknek. A rendelet előírásainak betartását az előző nevelési évben elnyert TÁMOP pályázati keret összegéből sikerült biztosítanunk. Így a pedagógusok a 7 évenként kötelező 120 órás továbbképzést fogják tudni teljesíteni.

A 2011. évi költségvetési törvény már biztosít pedagógus továbbképzésre és szakvizsgára támogatási összeget. Így a 2010/2011. nevelési évben akkreditált továbbképzés elvégzésére 1 óvodapedagógusnak volt lehetősége, mely 80%-ban intézményi, 20%-ban dolgozói finanszírozású volt:

- Vizuális nyári egyetem (1 fő, 60 óra)

Belső képzéseinket az új helyi nevelési program és a kompetencia alapú nevelés szolgálatába állítva szerveztük

A fentiekén kívül az óvoda vezetőségének egyes tagjai szükség szerinti gyakorisággal vettek részt munkaközösségi, jogi, szakmai előadásokon és konferenciákon.

Fejlesztési javaslatok:

- Az új dolgozók felvételi eljárásrendjének megfelelően - intézményünk prioritizált céljainak és feladatainak figyelembevételével - a szeptemberi évkezdésre megfelelő humán erőforrás biztosítása
- Óvodapedagógusok kompetenciájának fejlesztése
- Továbbképzések intézményi támogatása normatív hozzájárulásból

1.3.3 Dajkák, technikai dolgozók

A nevelőmunka nem nélkülözheti a **dajkák** aktív segítségét. A gyermekek gondozása, nevelése, fejlesztése csak nyugodt, higiénikus környezetben lehetséges.

Nevelőmunkánkat az elmúlt nevelési évben a bővülés miatt már **11 fő dajka segítette** (az 1993. LXXIX. Köznevelési törvény 1. sz. melléklete szerint meghatározott minimális létszámban: csoportonként 1 fő.)

Dajkáink közül 10 középfokú végzettségű és 2 fő rendelkezik szakirányú dajkai képesítéssel. Mindannyian tevékeny partnerek a nevelőmunkában, elmaradhatatlan résztvevői a csoportok napi életének, a különböző programoknak (ünnepi készülődés, kirándulás stb.)

A dajkák túlterheltségét némileg csökkentette a takarítói álláshelyek megteremtése. Ezt megelőzően minden takarítási feladatot a dajkák láttak el a 30 fős csoportlétszámok gondozási-nevelési feladatai mellett. Az új óvodaépület közel 1400 m²-es takarítási felületének tisztán tartása már nem volt elvárható a csoportos dajkáktól a nagy csoportlétszámok és a magas higiéniai elvárások mellett. A takarítói státusz létrehozásával a dajkák nagyobb intenzitással és hatékonyabban tudnak részt vállalni a nevelő-oktató munkában. Köszönet illeti ennek felismeréséért a tisztelt Képviselő-testületet.

A belső továbbképzésekbe és a szakmai értekezletek munkájába – az eredményes együttműködés érdekében – a technikai dolgozók is bekapcsolódhatnak.

Ételszállító-karbantartó és fűtő-kertész-karbantartó kollégáinkra is mind több feladat hárul az egyre növekvő létszám, valamint az előregedő, szaporodó karbantartást igénylő tárgyi eszközök miatt. Gyakori, hogy új és drága eszközök megvásárlása helyett a karbantartók készítenek új eszközöket, illetve berendezési tárgyakat. Előfordul, hogy **munkájukat rugalmasan kezelt munkaidőben kénytelenek ellátni** a gyermekek megszokott, illetve egészséges életvitelének zavartalansága érdekében.

Az óvoda bővülésével új fűtő-kertész-karbantartói státusz is született. A 3 óvoda kertjeinek (közel 7 000 m²) gondozása, rendben tartása rendkívül munkaigényes feladat, valamint a gyermekek megszokott, egészséges életvitelének zavartalanságának biztosítása, illetve egyéb okok miatt gyakran rugalmas munkaidőt igényel (pl. éjszakai, hétvégi téves tűzriadó, egyéb téves riasztás, soron kívüli óvodai programok esetén nyitás-zárás stb. Így tudjuk elkerülni a gyakori túlóradíj kifizetését). Az új épület korszerű berendezései rendkívüli műszaki érzéket igényelnek a rendszeres ellenőrzés és szükséges beállítások során.

Az **óvodatitkár** a munkája során adódó komplex feladatokat minden esetben gyermekközpontú szemlélettel, jó kommunikációs készséggel, megfelelő szervezési, protokoll és gazdálkodási ismereteket felhasználva végzi. Jól együttműködik mind a vezetőkkel, mind a kollégákkal, mind pedig a szülőkkel. Egyre növekvő mennyiségű munkája nélkülözhetetlen a mindennapi gördülékeny ügyvitel érdekében. A 2010-2011. nevelési évtől az óvoda bővülése után a négy óvodaépületben folyó adminisztratív munkát, valamint az étkezési térítések díjak egy részének beszedését a Dózsa Gy. utcában egy félállású **ügyviteli alkalmazott** segíti.

Fejlesztési javaslatok:

- Dajkai képzések intézményi támogatása költségvetési keretből, hogy szakképzett munkaerőként segíthessék színvonalas nevelőmunkánkat.

1.3.4 Konyhai dolgozók

A Kispatak Óvoda által működtetett önálló főzőkonyha személyzetének létszáma megfelelő az ÁNTSZ által engedélyezett kapacitás ellátásához.

Az ÁNTSZ 2009. május 6-án kiadott működési engedélye alapján a főzőkonyha 450 adag főzési kapacitással rendelkezik, ezzel szemben az étkezési igények a 2009/2010. nevelési évben jóval meghaladták ezt. Ezért a Kaszáló utcai székhely óvoda megnyitásával párhuzamosan lehetetlenné vált minden igény egyidejű kielégítése, így a Nagykovácsi Általános Iskola étkezési igényeit a 2010-2011. nevelési évtől kezdődően nem az óvoda

főzőkonyhája látja el. Az óvodai létszámok bővülésével párhuzamosan az általános iskola felvállalta az étkezési igények kielégítésének új beszállítóval való ellátását.

Az eredményes konyhai munka az **élelmezésvezető** jól szervezett, precíz munkájának is köszönhető. Minden esetben betartja az ételféleségek minőségére és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó előírásokat.

Pontosan és megbízhatóan szedi be a szülőktől a térítési díjakat, vezeti az étkezők nyilvántartását, dietetikus végzettségének megfelelő színvonalon tervezi az ételkínálatot.

A főzőkonyha kihasználtsága és az étkező óvodások kedvezményeik alapján való megoszlása a 3. sz. mellékletben olvasható.

1.4 Tárgyi és eszközellátottság

Intézményünk székhely tagóvodája messzemenőig rendelkezik a korunkban elvárható, korszerű tárgyi feltételekkel, felszerelésekkel, kivéve az udvari árnyékolást.

A nyár folyamán óvodaépületeinkben az alábbi munkálatok készültek el:

- **A konyhai szakfeladaton:**
 - a főzőkonyha és a Száva utcai tálalókonyha kötelező tisztasági festése;
 - a váratlanul meghibásodott, javíthatatlan főzőüst kicserélése;
 - konyhai eszközök karbantartási munkái és fogyóeszközök cseréje folyamatosan történt szükség szerint.
- **A Dózsa Gy. utcai óvodában:**
 - gázkazán szivattyújának cseréje;
 - két csoportszoba ablakainak cseréje;
 - két csoportszoba festése;
 - valamennyi mellékhelyiség és folyosó tisztasági festése;
 - tornaszoba, nevelői szoba kialakítása;
 - tereprendezés, fűvesítés a nagy igénybevételnek kitett területeken, részben alapítványi finanszírozással;
 - homokozók tartalmának cseréje;
 - kerti játékok részbeni cseréje, karbantartása, javítása jelenleg van folyamatban.
- **A Száva utcai óvodában** az alábbi munkálatok készültek el:
 - két csoportszoba laminált padlózása és teljes festése;
 - valamennyi mellékhelyiség és folyosó tisztasági festése;
 - világításkorszerűsítés a teljes óvodaépületben;
 - terasz tetejének cseréje;
 - lépcsők akadálymentesítése;
 - ételhulladék-tároló és kukatároló kialakítása;
 - kerti játékok felújítása, karbantartása, javítása.
- Kisebb bútorok, elhasználódott textíliák, konyhai készletek, edények folyamatos cseréje, pótlása.
- Apróbb karbantartási munkák folyamatosan megvalósultak: rosszul működő csap, szifon, WC-csap javítása, válaszfalak cseréje, csatornatisztítás stb.

1.5 Óvodai gyermeklétszám alakulása, statisztikai adatok

A 2010-2011. nevelési évben a fenntartó saját hatáskörben megtartotta a korábban az Oktatási Hivatal által engedélyezett megemelkedett **csoportlétszámokat**.

Így a csoportok engedélyezett létszáma az alábbiak szerint alakult:

1. csoport (nagy)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
2. csoport (középső)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
3. csoport (osztatlan)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
4. csoport (középső)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
5. csoport (osztatlan)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
6. csoport (osztatlan)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
7. csoport (osztatlan)	28 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
8. csoport (osztatlan)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
9. csoport (osztatlan)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
10. csoport (osztatlan)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)
11. csoport (osztatlan)	30 fő	(2 óvodapedagógus, 1 dajka)

A 2010-2011. nevelési évben az **engedélyezett férőhelyek száma 328 fő** volt, mely megegyezik a 2011. augusztus 31-ig érvényben lévő alapító okiratban szereplő maximális férőhelyek számával. Az óvodai ellátást 2011 májusáig valóban igénybe vevő gyermekek száma 327 gyermek, így **az intézmény férőhely-kihasználtsága a fenntartó engedélye és az érvényben lévő alapító okirat adatai alapján 99,7 %-os** volt.

(Az óvoda valós férőhelyszáma 275 fő. Ennek alapján a 2010/2011. nevelési évben a **tényleges férőhelyszám kihasználtság a májusi adatokkal számolva: 119 %**)

Az óvodaköteles korú gyermekek körében 1 fő esetében 56 nap igazolatlan hiányzás volt, melynek megszüntetésére többször írásban felhívtuk a szülők figyelmét. Ezután az édesanya hivatalos iratot mutatott be a gyermek óvodaváltoztatásáról, így jogviszonya a Kispatak Óvodában megszűnt.

1.5.1 Beiskolázási mutatók

A 2010-2011. nevelési évben 82 fő nagycsoportos gyermek járt óvodánkba. 2011 szeptemberében 76 kezdhetette meg tanulmányait az általános iskolában, ami az összes nagycsoportos 93 %-a (előző évben 85 % volt). 6 nagycsoportos korú gyermek további egy év óvodai ellátásban részesül a nevelési tanácsadó, illetve szakértői bizottság javaslata alapján.

A gyermekek iskolaválasztását a Nagykovácsi Általános Iskolával együttműködve segítettük az alábbi módokon:

- A leendő **első osztályos pedagógusok látogatást tettek** a nagycsoportos óvodások körében
- Óvodásaink iskolai **óralátogatásokon** vettek részt
- Az iskolában „**Iskolakóstolató**” c. programokon a szülők, gyermekek együtt ismerkedhettek meg az iskola légkörével és tevékenykedhettek színes programok keretében.
- Az iskolában **összevont tájékoztató szülőértekezletet** tartottak a tanköteles korú gyermekek szülei számára, ahol bemutatkozhattak a Nagykovácsi Általános Iskola leendő első osztályos pedagógusai.

A fenti közös tevékenységek eredményeként a 2011. szeptemberében induló tanévben az iskolába menő nagycsoportos korú óvodások közel 80 %-a a Nagykovácsi Általános Iskolában kezdte meg tanulmányait.

1.5.2 Óvodáztatási mutatók

A 2010-2011. nevelési évben a **2011-2012. nevelési évre 172 új gyermek jelentkezett óvodánkba**. Közülük 3 gyermek nagykovácsi lakcímkártya hiányában, **93 gyermek pedig helyhiány miatt került elutasításra**. A fellebbezési jogával 19 szülő élt, melyeket megvizsgálva 8 fellebbezésnek adott helyt Nagykovácsi Nagyközség Jegyzője. Az időközben megüresedő vagy visszamondott férőhelyekre a fellebbezők közül még 5 gyermek kerülhetett felvételre.

A 2011-2012. nevelési évre beiratkozott és felvett gyermekek száma: 318 fő.

A 2011. szeptember 1-től érvényben lévő alapító okirat alapján, az óvoda Bükk utcai épületének megszűnése miatti átszervezés után a maximális férőhelyszám: 320 fő.

A két fennmaradó hely az évközben jelentkező kötelezően felveendő gyermekek (hátrányos helyzetű, ill. 5 évet betöltött) számára lett fenntartva.

1.5.3 Gyermekbalesetek

A nevelési év során két komolyabb ujjbecsípődéssel járó gyermekbaleset történt, két különböző épületünkben. Mindkét esetben felvettük a baleseti jegyzőkönyvet a tanügyi nyilvántartó internetes felületén, valamint eljuttattuk a szülőknek is.

A hasonló balesetek elkerülése érdekében megtettük a szükséges intézkedéseket (egyik esetben kitámasztó felszerelése, másik esetben az ajtó gyors csukódását lassító berendezés felszerelése).

Kiseb, horzsolással járó balesetek túlnyomórészt az udvari játéktevékenység során történtek, ez esetben az okok a figyelmetlenség és a szabályok megszegésén túl az udvar nem minden tekintetben megfelelő állapotára is visszavezethetők (egyenetlen talaj, csúszós teraszfelület, stb.)

A fejlesztési javaslat:

- Fokozott figyelem az udvar füves területeinek védelmére és a kerti növények, fák, bokrok folyamatos ápolására (a gyerekek bevonásával).

1.6 Gyermekvédelmi munka

Óvodánk gyermekvédelmi felelőse a nevelési év kezdetére elkészítette intézményünk gyermekvédelmi munkatervét. A gyermekcsoportonkénti felmérés alapját a **hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek felkutatása** jelentette.

Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy községünkben a veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű gyermekek száma minimális. Amennyiben mégis szükségét láttuk, az óvodapedagógusok észrevételei, megfigyelései, javaslatai alapján tettük meg a szükségszerű lépéseket a gyermekvédelmi jelzőrendszer felé. Kirívó esetben felkerestük a családokat, valamint fogadóórák keretében igyekeztünk megtalálni a leghatékonyabb, és minden érintettnek legmegfelelőbb megoldásokat. Bizonyos esetekben az Önkormányzat Szociális

Osztályára irányítottuk a szülőket, ahol nevelési segítyt, illetve étkezési kedvezményt kaphattak.

A 2010-2011. nevelési évben két súlyos esetben volt szükség a gyermekvédelem hathatós beavatkozására (1 gyermekmoleztálás és 1 válás körüli „gyermeklopás” ügyében).

A **gyermekvédelmi felelős** rendszeresen részt vett a Városi „Napos Oldal” Szociális Központtal, valamint a Polgármesteri Hivatal szociális osztályával közösen szervezett jelzőrendszeri értekezletein és a **családsegítő munkatárssal** közösen **team munkában** valamennyi problémahelyzet átmeneti vagy végleges megoldásában eredményesen tevékenykedtek.

1.7 Óvodai szakmai csoportok, munkaközösségek

Nevelőtestületünk évek óta tartó **pozitív szemléletváltása** szakmai munkánkat is nagyban befolyásolta. A munkaközösségek egyre nagyobb jelentőséget kapnak szakmai munkánkban. A 2010-2011. nevelési évben a korábbiakhoz hasonlóan **4 munkaközösség működött**, részben új tartalmakkal.

1.7.1 Vizuális nevelés munkaközösség,

Fő célkitűzése:

- Az óvodás korú gyermekek esztétikai nevelésének elősegítése, vizuális kultúrájának fejlesztése, önkifejezési lehetőségeinek bővítése, sokrétű technikai eljárások, munkaformák, újszerű technikák segítségével.
- Az óvodapedagógusok szakmai munkájának segítése az óvodáskorú gyermekek vizuális nevelésében.
- Az óvodapedagógusokat olyan különleges technikai eljárásokkal, nem szokványos eszközökkel ismertesse meg, melyeket szakmai munkája során a gyermekek vizuális nevelésében, kifejezési lehetőségeinek bővítésében, technikai készségének fejlesztésében kamatoztathat.
- Lehetőséget biztosít vizuális technikák, ötletek, eszközök használatával kapcsolatos ötletbörzére és eszmecsere is.

1.7.2 Kompetencia alapú nevelés bevezetése - munkaközösség

A munkaközösség célja: a helyi nevelési programban meghatározott célok és feladatok megvalósítását segítő tervezési, megvalósítási folyamat kidolgozása és a gyakorlati alkalmazás kipróbálása.

Feladatai:

- A projekt, mint lehetséges tervezési, életszervezési forma
- Projektek összeállítása
- Ötlettár összeállítása a tavaszi, nyári ünnepekhez, néphagyományokhoz, óvodai hagyományokhoz
- Nyílt napok, bemutatók szervezése a munkaközösségi tagok csoportjaiban, a tapasztalatok megbeszélése
- Mozgásfejlesztés lehetőségei az alapelemek köré csoportosítva
- Együttműködés az óvodában dolgozó többi munkaközösséggel

- Konzultációk lehetőségének biztosítása

1.7.3 Környezettudatos szemléletmód fejlesztésének változatos lehetőségei, fenntartható fejlődés biztosítása munkaközösség

A munkaközösség célja:

- Az emberi és természeti környezettel kapcsolatos
 - tájékozottság,
 - érzékenység,
 - tudatos felelősségvállalás
 - alakítása, fejlesztése a gyermekek körében.
- A környezetkultúra alakítása (óvoda külső-belső képe).
- Az óvodapedagógusok szakmai munkájának segítése.
- A tagóvodákkal való együttműködés fenntartása.
- Az óvodapedagógusok tájékozottságának elősegítése, gyarapítása.
- A környezetvédelemben való részvétel tervezése, szervezése
- Az óvodáskorú gyermekek érzelmi megközelítésű, gondolkodás központú környezeti nevelésének elősegítése
- „Madárbarát kert” cím megtartása

Feladatai:

- A környezeti nevelés segítése „A természet útjain – természetes neveléssel” c. nevelési programban meghatározott és ajánlott feladatokkal, részfeladatokkal összhangban.
- Hospitálások, bemutató foglalkozások szervezése, értékelése
- Belső továbbképzések szervezése
- A környezeti nevelés segítése az Ötlettár bővítésével.
- Óvodásoknak szóló kiállítások, rendezvények, pályázatok figyelemmel kísérése, programajánlatok gyűjtése
- A Madarász-ovi programban való aktív szerepvállalás.
- A környezettudatos életmód ismérveinek terjesztése.
- A gyermekek bevonása az óvoda kertjének rendben tartásába (lombseprés, komposztálás, ültetés, gyomlálás, locsolás)
- Állatok világnapja alkalmából kiállítás szervezése gyermekmunkákból
- Az Állatok világnapja alkalmából a Fővárosi Növény- és Állatkert lakói közül egynek örökbefogadása, életének figyelemmel kísérése
- Hogyan készüljünk a Víz világnapjára? – játékok, énekek, versek és mesék gyűjtése
- A Föld napja alkalmából bábelőadás szervezése óvodapedagógusok előadásában

1.7.4 Játékos fejlesztés munkaközösség célja és feladatai:

- A fejlesztéshez szükséges meglévő szaktudás rendszerezése
- A magatartási, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek személyre szabott segítése

- Fejlesztő játékok és eszközök gyűjtése, elkészítése, rendszerezése és bemutatása az óvodapedagógusoknak
- Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése és az iskolával való kommunikáció javítása céljából óvónő – tanító találkozó szervezése
- Óvodai anamnézis lap újragondolása, megújítása

A Fejlesztő munkaközösség munkájával hozzájárult ahhoz, hogy az óvodába járó gyermekek hiányaikat pótolva harmonikus fejlődéssel indulhassanak az iskolába.

A fenti szakmai csoportok az elkészített **munkaközösségi munkaterv alapján** tevékenykedve segítették az intézményben folyó nevelőmunkát módszertani kérdésekben, **a napi gyakorlati problémák megoldásában, innovatív, óvodai szintű programok megvalósításában.**

A munkaközösség-vezetők a nevelési év végén programjukról írásos elemzés-értékelés formájában adtak számot.

A fejlesztési javaslat:

- A munkaközösségek részbeni átszervezése annak érdekében, hogy újabb területeken növelhessük a pedagógusok szakmai kompetenciáját.

1.8 Minőségfejlesztési munka

Az **Intézményi Minőségirányítási Program** céljainak hatékony intézményi megvalósulását segíti az óvodánkban működő **Minőségi Kör**. Tagjai magasan kvalifikált, szakvizsgázott, nagy gyakorlati tapasztalattal bíró óvodapedagógusok, akik **mérési-értékelési területen** szerzett tudásukat, tapasztalataikat adják a sokrétű, nagyobb volumenű, **átfogó intézményi mérésekhez.**

1.8.1 Pedagógusok teljesítményértékelése

Törvényi előírások alapján a **2008-2009. nevelési évtől minden nevelési-oktatási intézményben kötelező volt bevezetni a pedagógusok teljesítményértékelését.** A rendelkezéseknek megfelelően **intézményünk kiemelt feladata volt az adott nevelési évben a teljesítményértékelés bevezetése** az IMIP-ben lefektetett eljárásrend alapján. A **2009/2010. nevelési évben folytatódott az előző év teljesítményértékelése, kiterjesztve a teljes pedagógusi létszámra.**

A **teljesítményértékelés célja,** hogy a pedagógusok és a vezetői feladatokat ellátók **teljesítményét egységes kritériumok szerint lehessen megítélni,** ezáltal a munkáltatói döntések megalapozottak, adatokon nyugvóak legyenek, valamint a feladatellátáshoz szükséges egyéni képességek, kompetenciák fejlesztési irányait ki lehessen jelölni, az egyéni teljesítményeket nyomon lehessen követni.

A 2008/2009. nevelési évben értékelésre kerültek a vezető beosztású kollégák vezetői kompetenciái.

Vezetőségünk úgy ítélte meg, valóban hatékonyan egyetlen nevelési év során nem értékelhető valamennyi pedagógus, ezért két nevelési évre osztottuk el a méréseket. **2008-2010 folyamán valamennyi pedagógus teljesítményértékelésére sor került.** A teljesítményértékelés eredményeinek grafikonjai a mellékletben megtalálhatók (1 - 2. sz. mellékletek).

1.8.2 A vezetői ellenőrzések tapasztalatai

Ellenőrzött terület	Értékelés eredménye (megfelelősége)		
	Teljes mértékben	Részben	Nem
Tanügyigazgatás			
Törzskönyv	x		
Statisztikák	x		
Csoportnaplók		x	
Felvételi és mulasztási napló	x		
Továbbképzési terv	x		
Szabályozó dokumentumok			
HOP	x		
MIP	x		
SZMSZ és mellékletei	x		
Házirend	x		
Munkavédelmi Szabályzat	x		
Tűzvédelmi szabályzat	x		
HACCP	x		
Eszköz - felszerelés			
Kötelező eszköz és felszerelés		x	
Leltározás, selejtezés	x		
Fizikai környezet			
Bejárás, munkavédelmi szemle	x		
Biztonságos környezet megteremtése		x	
Személyi			
Munkaügyi dokumentumok, személyi anyagok	x		
Munkaköri leírások		x	
Teljesítményértékelés	x		
Alapszolgáltatások	x		
Szülői igényekre alapozott külső szolgáltatások	x		
A szervezet működése:			
Gazdálkodás	x		
Alkalmazottak munkája		x	
Belső partnerek kapcsolatai		x	
Külső kapcsolatok		x	

A fejlesztési javaslat:

- Balesetmentes környezet folyamatos ellenőrzése, hibák kiküszöbölése
- Munkaköri leírások felülvizsgálata, korszerűsítése
- Külső-belső kapcsolatok erősítése
- Alkalmazottak munkájának gyakoribb ellenőrzése a vezetőség valamennyi tagjának bevonásával.

1.9 A 2010-2011. nevelési év főbb rendezvényei, eseményei

- Az óvodában ünnepelt jeles napok, események a munkatervben tervezettek szerint kerültek megrendezésre. (Pl. Mihály nap, Márton nap, András nap, karácsony, farsang, március 15. anyák napja, Pünkösöd stb.)
- Októberben almaszüreten vettek részt az óvodás csoportok.
- A szülői házzal összefogva került sor hétvégi családi kirándulások szervezésére, de több csoport ellátogatott múzeumokba és kiállításokra is.
- Az óvodások valódi színházi élményekhez jutottak a színházlátogatások során.
- Rendszeresen sor került szülői kezdeményezésre és finanszírozással vendégművészek fogadására, bábelőadások megtekintésére (Pl. Fabatka bábszínház, Domonkos Béla bábművész, Böröndszínház)
- Több csoport tett látogatást a Piliscsévi Játzóparkban
- Több csoport utazott gyermekvasúttal
- Voltak csoportok, amelyek a veresegyházi medve menhelyen tettek látogatást
- Két csoport rendszeresen látogatta a nagykovácsi Lovastanyát, ismerkedett a lovak gondozásával és a lovaglás alapjaival
- Teljes egészében alapítványi finanszírozásból az óvoda valamennyi gyermeke – kivéve az éppen beszoktatás időszakát élő gyermekeket – októberben állatkerti látogatáson vett részt.
- Részben alapítványi finanszírozásból a nagycsoportos korú gyermekek ellátogattak a Tropicariumba.
- Nyár elején új kezdeményezésként a focipályán került megrendezésre az óvoda néhány csoportjának apák-napi rendezvénye, futballmérkőzésekkel és bográcsozással.
- Mindezekon túl az évszakokhoz és projektekhez kötött sétákat és kirándulásokat szerveztünk a szülők bevonásával.
- Kizárólag felnőtt programként került ismételt megrendezésre a Nagykovácsi Óvodásokért Óvodai Alapítvány Jótékonyági Bálja

1.10 Külön szolgáltatások biztosítása

Elsősorban a szülők igényeire alapozva engedtünk intézményünkbe szabadidős fejlesztő foglalkozásokat a gyermekek számára. Ezek nem óvodai szolgáltatások, hanem külső egyesület vagy személy által szervezett szolgáltatások. A külön foglalkozásokon összesen az év során kb. 190-200 gyermek vett részt.

- Katolikus- és református hittan (térítésmentes)
- Játékos angol nyelvű foglalkozások (szülői finanszírozás)
- „Focisuli” (szülői finanszírozás)
- Síoktatás (szülői szervezés és finanszírozás külső helyszínen)
- Tartásjavító torna (szülői finanszírozás)
- Úszás (szülői szervezés és szülői finanszírozás külső helyszínen)
- Hegedű (szülői finanszírozás)

A néptánc foglalkozások kikerültek a szülői finanszírozás köréből, mert a néptánc a nevelési programunk szerves része, így az óvodai nevelési időn belül biztosítjuk a gyermekek részvételét.

Fejlesztési javaslat:

- Szülői körben tudatosítani az óvodás korú gyermekek számára a szabad játék és a pihenés (alvás) fontosságát, valamint megelőzni a gyermekek nagyszámú különórával való leterheltségét.

1.11 Közéleti szereplés

Óvodásaink a 2010-2011. nevelési évben ismét több alkalommal részt vettek a **községi, illetve iskolai rendezvényeken.**

- Szeptemberben a **Nagykovácsi Általános Iskola tanévnyitóját** szép szavalatokkal színesítették az óvodánkból „elballagó” nagycsoportos gyermekek.
- Októberben gyermekeink egy maroknyi csapata az **Idősek Világnapján** derítette mosolyra községünk szép korú ünnepeltjeit.
- Tavaszelőn a Dózsa Gy. utcai nagycsoportosok (Katica csoport) színvonalas, kedves műsort adtak a község **március 15-i ünnepségén.**
- A tanév végén az óvodás néptáncosok a **Nagykovácsi Művészeti Iskola gálájának** voltak lelkes résztvevői.

Az óvodapedagógusok – és az ő munkájukat segítő dajkák – **tudatos, igényes, jól szervezett tevékenysége** teszi lehetővé a színes, változatos programokkal fellépő gyermekcsoportok **nívós szereplését.**

2 Összegzés

A nevelési év erősség alapú eredményei:

- Munkatervi feladataink eredményes megvalósítása
- Óvodai férőhelyek maximális kihasználtsága
- Megfelelő beiskolázási mutatók elérése
- „Zöld óvoda” cím elnyerése
- Az integrációból adódó feladataink ellátása
- A kompetencia alapú nevelés biztosítása
- A TÁMOP 3.1.4 pályázat vállalásainak fenntartása
- Szakmai csoportok hatékony, eredményes működése
- Pedagógusok teljesítményértékelésének megvalósítása
- Alapítványunk eredményes működtetése, támogatásának hatékony felhasználása

Kérem, a tisztelt Polgármester Asszonyt, hogy juttassa el beszámolómat a Képviselő-testület tagjainak.

Intézkedését előre is köszönöm.

A Tisztelt Képviselő-testület tagjaitól pedig kérem a Kispatak Óvoda 2009/2010. nevelési év oktató-nevelő munkájáról szóló beszámoló elfogadását.

A beszámolóhoz az alábbi melléletek kerültek csatolásra:

1. sz. melléklet: A teljesítményértékelés grafikonja
2. sz. melléklet: Vezetői kompetenciák értékelése
3. sz. melléklet: A Kispatak Óvoda főzőkonyhájának kihasználtsága
4. sz. melléklet: Étkező óvodások megoszlása kedvezményeik alapján
5. sz. melléklet: A Kispatak Óvoda felvett és elutasított gyermekeinek létszámváltozása 2006-2012 között
6. „Zöld óvoda” kritériumrendszere

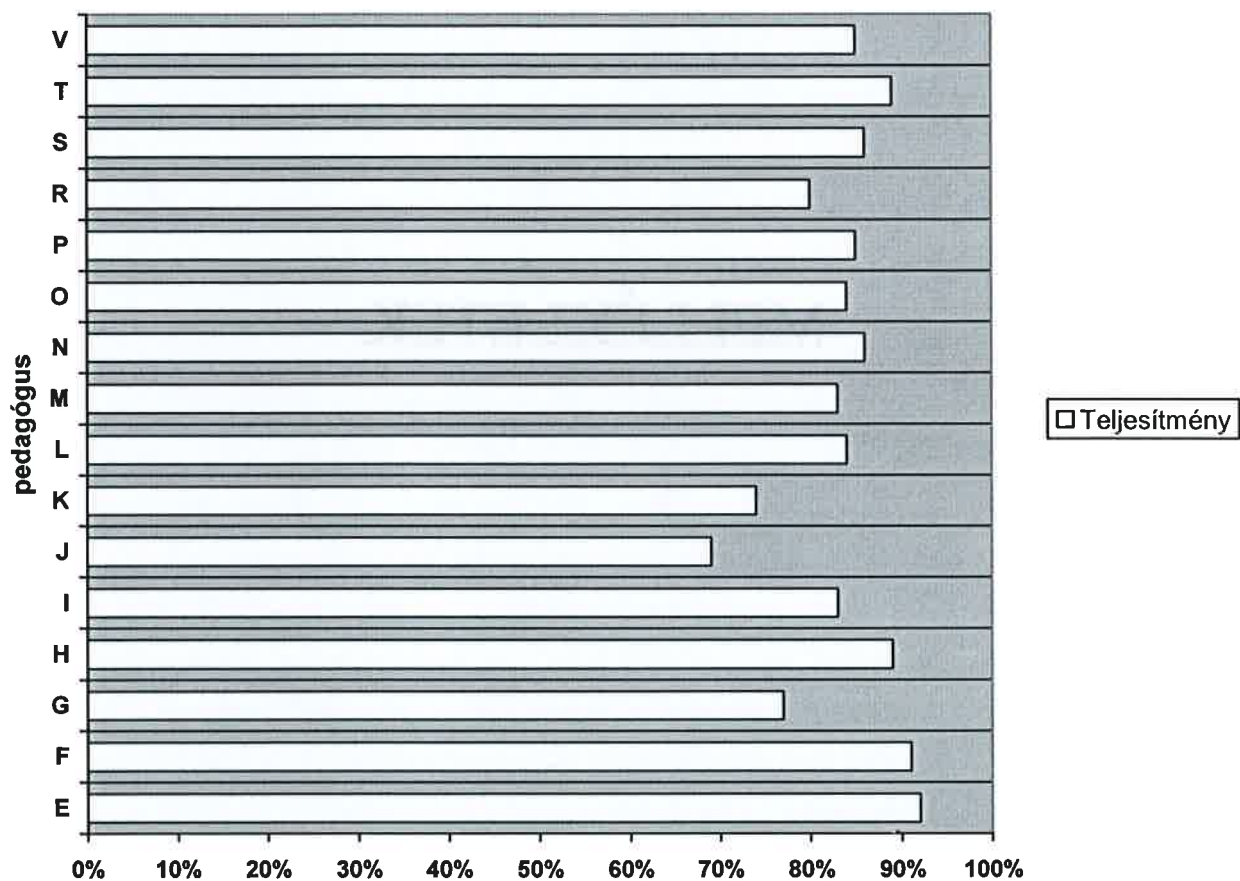
Nagykovácsi, 2011. szeptember 12.

Tisztelettel:

Kiszelné Mohos Katalin
óvodavezető

MELLÉKLETEK

Pedagógusok teljesítményértékelése 2008/2010

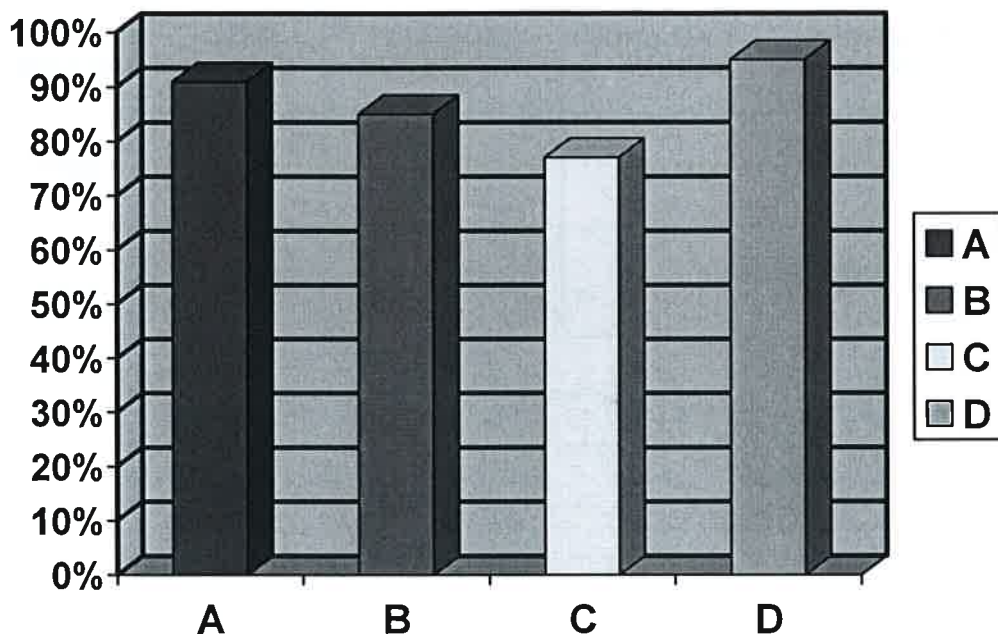
Kiváló (80 – 100 %): 13 fő

Jó (60 – 79 %): 3 fő

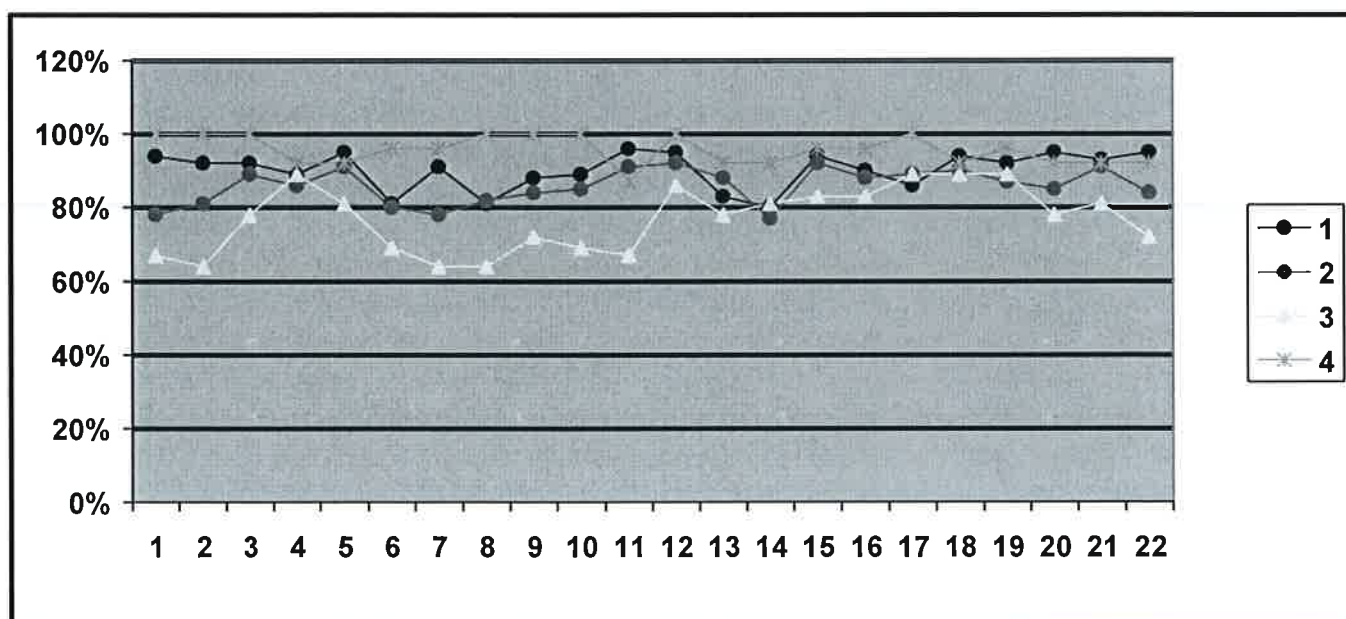
Gyenge (30 – 59 %): 0 fő

Nem felelt meg (0 – 29 %): 0 fő

VEZETŐI KOMPETENCIÁK ÉRTÉKELÉSE 2008/2010

1. VEZETŐI KOMPETENCIÁK ÖSSZESÍTETT ÁTLAGA

2. VEZETŐI KOMPETENCIÁK KÉRDÉSENKÉNT

3. sz. melléklet

A Kispatak Óvoda főzőkonyhájának kihasználtsága

NEVELÉSI ÉV	KISPATAK ÓVODA	ÁLTALÁNOS ISKOLA	SZOCIÁLIS ÉTKEZTETÉS	ÖSSZ. ÉTKEZŐ	ENGEDÉLY. KAPACITÁS	KIHASZNÁLT SÁG
2009-2010	265 fő	260 fő	18 fő	543 fő	450 fő	120 %
2010-2011	370 fő	---	24 fő	394 fő	450 fő	88 %

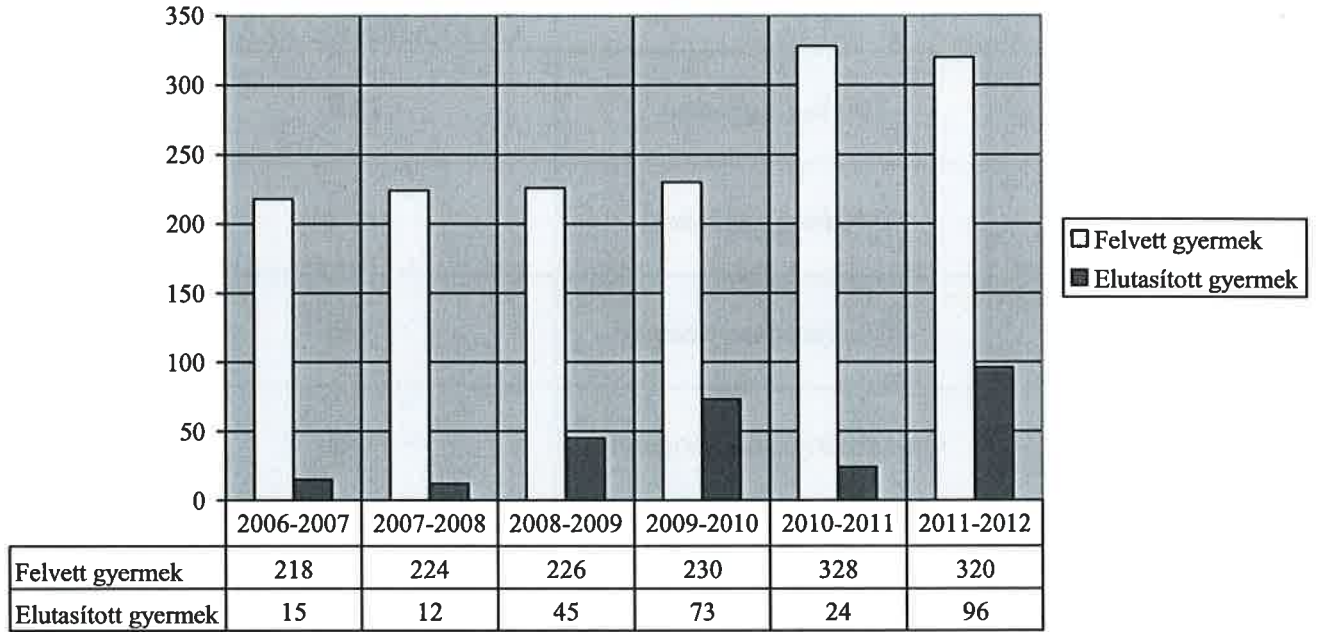
4. sz. melléklet

Étkező óvodások megoszlása kedvezményeik alapján

KEDVEZMÉNY	IGÉNYBEVEVŐ GYERMEKEK SZÁMA
100 % (ingyenes)	22 fő
50 % (nagycsaládos)	106 fő
50 % (tartósan beteg)	5 fő
Önkormányzati támogatott	1 fő
Teljes áru étkező	194 fő

5. sz. melléklet

A Kispatak Óvoda felvett és elutasított gyermekeinek létszámváltozása
2006-2012. között

ZÖLD ÓVODA

Kritériumrendszer

1. Az óvoda szellemiségében a környezeti nevelés alapján működik. A helyi nevelési program a környezeti nevelést kiemelten „kezeli”, erre építi a fejlődést elősegítő tevékenységeket, tartalmazza a fenntarthatóság pedagógiája iránti elkötelezettséget.
2. A helyzetelemzésben kitérnek a helyi, regionális környezetvédelmi és egészségügyi szervezetek, a civil szerveződések, a társintézmények, a szülői közösség stb. helyi stratégiájára, terveire. Ezek lehetnek: a helyi környezetvédelmi program, az egészségkép vagy –terv, az óvodával kapcsolatban álló iskola környezet-egészségvédelmi programja stb. amelyek mind a humán, mind az anyagi erőforrások biztosításában az óvoda segítségére vannak és gazdagítják tevékenységeit. Az egészségkép megfogalmazásában is szerepel a helyi környezet kiemelt szerepe.
3. A helyi célok, feladatok megfogalmazásában természet- és környezetvédelmi feladatok kiemelten szerepelnek a helyi adottságok alapján (pl. fák védelme, faápolás, faültetés, madárvédelem, hulladék kezelése és felhasználása, egészséges táplálkozás, energiatakarékosság, a lakóhely-megismerési tevékenységek, az épített és a természeti környezet védelme stb.).
4. A nevelőmunka tervezésében, a megvalósítás gyakorlatában megtalálhatók a környezeti nevelés elvei, tartalmi jellemzői.
5. A nevelőmunka hatékonysága érdekében a nevelési eljárások során a mit, mivel, mikor, hogyan és kivel kérdésekre épített fejlődést elősegítő tevékenységek kerülnek megvalósításra (pl. az igényeknek megfelelően megvalósul a képességek fejlesztése, eszközhasználat megtanulása, ismeretszerzés és alkalmazás modern módszereinek használata, kirándulások stb.)
6. A gyerekek nevelése egyéni fejlettségükhöz igazodó differenciált bánásmód elve alapján tevékenységközpontú módszerekkel zajlik, kiterjed a sajátos nevelési igényű, nemzetiségi és kisebbségi gyermekek nevelésére is.
7. Az óvodapedagógus alkalmazott módszerei segítik a tanulási környezet megteremtését, a tanulás tanulásának megvalósítását (játék, szenzitív módszerek, életközösségek terepi tapasztaltatása, felfedezés, élménypedagógia, projekt módszer alkalmazása, kooperatív tanulás, erdei óvoda stb.)
8. A településen és az óvodában élő, a gyermekek életkorának megfelelő hagyományok ápolása, gazdagítása megvalósul az óvoda életében a szülők bevonásával, és így a családdal való kapcsolatban, valamint a település szinterein. A zöld jeles napok (természet-ünnepek, egészségi jeles napok) kiválasztásánál is érvényre jutnak a környezeti adottságok (pl. a vízparti településeken a víz világnapját, a hegységekben lévőknél a madarak és fák napját ünneplik elsősorban).
9. Az óvoda minden dolgozója tisztában van a fenntarthatóság tartalmi jellemzőivel és ez minden tevékenységben megnyilvánul. Ezáltal az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, a közösségi egészséges életvitelre.

10. Az óvodapedagógusok hét évenkénti továbbképzésének részét képezi a környezettudatos neveléshez kapcsolódó területek.
11. Az óvodaépület helyiségeinek berendezése segíti a környezetbarát szemléletmód, valamint az egészséges életmód megalapozását. Az óvoda berendezése az egyszerűség, a takarékoság a praktikusság jegyeit mutatja, a helyi sajátosságot is tükröző természetes anyagok felhasználása érvényesül. A gyerekek által használt eszközöket, játékokat körültekintően vásárolják meg, pl.: nincs mérgező festékekkel bekenve, nem káros a környezetre.
12. Minden csoportszobának egyéni hangulata, arculata van, sok-sok növényrel, a természetsarokban a természet által adott „kincsekkel”. Növényápolási, állatgondozási feladatokat látnak el a gyermekek rendszeresen az egészségügyi előírásoknak megfelelő és megengedett mértékben.
13. Az óvoda udvara mentes az allergiát, a mérgezést és sérülést okozó növényektől. Az óvodakertben a helyi lehetőségek figyelembevételével valósul meg a zöldséges- és virágoskert, a gyógy-és fűszernövény rész, a sziklakert, a kerti tó stb. A gyermekek kertgondozáshoz használnak kerti szerszámokat.
14. Az udvari játékok környezetbarát anyagból készülnek, és megfelelő helyet, teret adnak a gyermekek játéknak. Udvari árnyékolók és ivókút illetve ivási lehetőség biztosított. A szabadban történő egészséges mozgáshoz, játékhoz megfelelő hely és idő áll rendelkezésre minden nap a gyermekek számára.
15. A takarékosági rendszer kiépített az óvodában a villany-, a vízhasználat és a fűtés terén. Az épületen belül energiatakarékos izzók vannak a folyosókon, termekben a világítás megfelel az egészségügyi előírásoknak. A fűtési rendszer környezetbarát. WC öblítők, hideg-meleg kevert csapvíz, a levegő illatosítására gyógynövények (nem használnak hajtógázos légillatosítókat).
16. Szelektív hulladékgyűjtés biztosított az óvoda egész épületében (pl. papír, műanyag stb.), kivéve a veszélyes hulladékokat (pl. elem, olajos palack stb.). A „hulladék nem szemét” elv hasznosítása az újrafelhasználás érdekében (ajándékkészítés, játékkészítés stb.) megvalósul.
17. Az óvoda működése során rontott (használt) papírok külön tárolóba kerülnek, hogy a gyerekek újból felhasználhassák (elvihessék onnan rajzolni, hajtogatni stb.)
18. Az óvoda működtetése során az óvoda vezetősége a környezetkímélő anyaghasználatra (környezetbarát tisztítószerkelet használata), a tudatos takarékosagra, a kapcsolatok széles és többirányú kiépítésére kiemelten törekszik.
19. Az óvodapedagógusok folyamatosan gyarapítják a környezeti neveléshez kapcsolódó szakirodalmat, a felnőtt és a gyermek környezet- és egészségbarát szemléletre ható könyvek vonatkozásában egyaránt. Alakítják a gyermekek és családtagjaik környezettudatos településlakói /városiak és fogyasztói szokásait.
20. Széles körű kommunikációs kapcsolat folyik az óvoda és partnerei között. Ezzel biztosított a társadalmi hatás a minőségfejlesztés elvek alapján, vagyis partneri kapcsolat működik a környezet- és természetvédelem érdekében: az óvoda környezetében élőkkel szülőkkel, a lakossággal, (szülői értekezlet témák, fórumok szervezése, rendezvények: sportnapok, állatok gondozása, egészséges táplálkozás, növényápolás és védelem, kirándulások stb.), az óvodákkal, és más gondozási-, nevelési-, valamint nevelési-oktatási intézményekkel, a fenntartóval.